

С/Ванна
К 296
120.15

КУУКАН АНАТОЛЬ

**ХОЙР ЭКТӨ
КӨВҮН**

КУУКАН АНАТОЛЬ

С/К 2111/2
К-896

ХОЙР ЭКТЭ КӨВҮН

кр

ШҮЛГҮД, ПОЭМ, ТУУЛЬС

572019-
2
ПК

Хальмг Элст
дегтр 1986
harhач

НАРГ

Шүлгүд

«Жири насни өөдмөс...»	3
Сарпинск дора назр	4
Хойр келни иньгллт	5
«Мартын сээхн өдр...»	10
«Седклэр баһрсн болад...»	12
Сентябрин нег шин	14
Намрин айс	16
Зурач	16
Партин Программ	19
Ач күүкн	21
Тег хальмг хойр	22
Хулхтын өндр бумб	23
Заводт чуһу хамхллав...	24
Хөрн нээмн панфиловцнр	26
Башанта	30
Яшкуль	31
Улан Одн	31
Малан асна...	36
Советин харулч	37
Буудя	38
Йиртмжин айс	39
Межәһәс ирсн телеграмм	41
Мячик наадлһн	42
Темән болн поезд	44

Поэм

Хойр эктә көвүн	48
-----------------	----

Туульс

Бим Тик хойр	.	.	.	.	.	.	63
Сар-мөчн	.	.	.	.	.	.	72
Һуужма-бор	.	.	.	.	.	.	74
Туулан кичг	.	.	.	.	.	.	79
Ки-Цаһан	.	.	.	.	.	.	83
Машина дөрвн төгс	.	.	.	.	.	.	105

Анхдагч Мянжиган Кудас

ДЭБ МАТЕРН

Стих, нэмэлт, өгүүлэл

На хамгийн голчт

Редкост А. Д. Казань

Худалдаа В. А. Сая

Худалдааны редактор Ф. М. Доргов

Худалдааны редактор А. Е. Торманов

Худалдааны редактор М. А. Чирков, Т. О. Абукаев

№ 203

Саяны нэгдэл 21.10.85. Нийслэлд агаарын 10.01.86.

А. 60.18. Формат 70х30х32. Дүмдэгт нийслэлд М. А.

Төрөлтийн дүмдэгт нийслэлд М. А. 10.01.86.

А. 60.18. Формат 70х30х32. Дүмдэгт нийслэлд М. А.

Төрөлтийн дүмдэгт нийслэлд М. А. 10.01.86.

Худалдааны редактор Ф. М. Доргов

Худалдааны редактор А. Е. Торманов

Худалдааны редактор М. А. Чирков, Т. О. Абукаев

Худалдааны редактор Ф. М. Доргов

Худалдааны редактор А. Е. Торманов

Худалдааны редактор М. А. Чирков, Т. О. Абукаев

Худалдааны редактор Ф. М. Доргов

ТУУЛЬС

БИМ ТИК ХОЙР

Бим Тик хойриг
Би бичкнэснь меднэв.
Холмогорск үкрин тохма,
Хээртэ хойр туһл.

Тедниг бичкн цагтнь
Теегүр авч ирлэ.
Энд өсэд, төлжэд
Эднэ тохм тарла.

Бим Тик хойрин
Би туужинь келнэв.
Бичкдүд болнаж соцсти,
Бийстэн товчлж автн.

Ик бухмуд болад,
Ижлдэд теегт өстлэн
Бим Тик хойр
Беркчн түрү үзцхэлэ.

Үкрч Нарн тедниг
Үнн седклэрн асрв.
Нилх туһлмуд бээхднь
Нердинь дуудж сурһв.

Негнәннь нерн Бим,
Наадкиннь нерн Тик.
Тевшт хотынь кечкэд,
Тегэд Нарн дуудмн.

Бим Тик хойр
Бийсэн дууджахиг меднэ,
Белдсн хотыг идэд
Бөөргүр үрвж харна.

Көк ноһа хазад
Кеер эдн идшлнэ,
Тенд занһ дайлхла,
Тедн худгур ирцхэнэ.

Киитн усан ууһад
Кевтж эдн амрцхана.
Серүүн асх дахад
Сээхн теегт иднэ.

Тевшт хот белдхиг
Тедн төрүц мартхш.
Холас мөөрлдж ирцхэнэ,
Хотын тевшүр өөрдцхэнэ.

Тик Бим хойр
Төрсн һазран мартв.
Худгин уснд ижлдв,
Халһрсн ноһанд авлгдв.

Бүдүрэд эдн өсв,
Бухмуд нер зүүцхэв.
Килмжтэ малчин хэлэцд
«Көвүдин» чидл батрв.

Халун нарнд духуцад,
Хоржннад Бим нөөрлв.
Нарсн һазрнь үзгдэд,
Нарад, орад бээв.

Ик ацата модн
Иргэрнь һол урсна.
Бим тогльж наадна,
Бичкндк цагнь болна...

Һолын киитн уснд
Һэрэдэд орж йовна,
Махмуднь киитрсн болад,
Менрж дотран урсва.

Өсрэд Бим серв,
Өөрнь Тик кевтнэ.
Деерэснь нарн доңһдна,
Дораснь элсн халулна.

Бим серсиг үзчкэд,
Бийән Тик сажв.
Терүг ормаж босхла,
Тик гентки суржана:

— Төрсн һазран меднчи?
Тиигэрэн күрч чадхвчи?
— Уга, ода мартув,
Ухандм орж ирхш.

Минь ода зүүдндм
Мини һазрм үзгдвэ.
Һол урсен болна,
Һалун, нунсн өөмнэ.

Киити уснд сергхэр
Көлэн орулж йовжв,
Махмудм киит урсад
Минь ода серүв.

Бим тиигж келчкэд
Бийэн сажж босв.
Наалдсн бог-шора
Нарни толянд гилвкв.

Бимин келсиг соңсчкад,
Бийэн Тик ясв.
— Босхас халун догшин
Серү күлэхмн,— гив.

Бим зөв болад
Бас невчк кевтцхэв.
Халун номһрсн цагла
Худгас эдн һарцхав.

Бим зүүдэн тодлна,
Бичкндк цаган товчлна.
Тикд медүлж йовна,
Тенд төөрсэн келнэ:

— Би бичкн туһл
Басл альвлдг билэв.
Дууна һазрт гүүж
Даңгин экән тосдув.

Модн заагур орад,
Мөөрч йовад төөрчүв.
Экән кесгтән хээһэд,
Энлэд кеер хонжув.

Модна зерлг аңс
Модьрун чон, аю
Модн заагт харһад,
Мөлжх гиһэд ээчкүв...

Мини хөвөр тийгхд
Чон харһсн уга.
Бүлтхр нүдтә туула,
Бийим чочаһад зулва.

Намаг мөөрә йовтл
Харңһу сө ирв.
Нөөртән диилгдэд унтув,
Серхлә, сө давж...

Туһлч күүкн уурта,
Туух нэрхн бурата,
Намаг керлдэд көөнө,
Нерим дуудж хээкрнө.

Авч ирэд күүкн
Амбарт орулад хаачкв.
Өвс, ус өгчэхш,
Өөрдж күн иржэхш.

Туһлч күүкн ирхш,
Тер намаг сулдхжахш.
Засган би медүв,
Зарһан эврэн кевүв.

«Дэкж ижлэсн салж
Кеер хондг болхнь...
Түүнэс хооран саглад,
Төөрдгэн би уурув».

Бим үүриннь туужан
Болһаж Тик соңсв.
Бод гиж тодлад,
Болдг үг келв:

— Бим, акад зантач,
Одачн ооляд орһнач,
Оньдинд хээвр өгнэч,
Олдл уга однач!

Кедү дэкж чамаг
Кеерэс тууж ирвэ.
Теегин царц, хотхрар
Төөрэд, зулад эрлнөч!

Бим, тиим киизн
Бийдэн хажһр зантач,
Үкрчнрт үлү кедлмш
Үвлин цагла учранач.

Ниднин үвл чамаг
Нег мөртө үкрч
Сө, өдрин кемжэнд
Сул уга хээв.

Көндлн һазрт одад,
Көрэд үкн алдвч.
Мөртө залу болад,
Мөрэрчн хээһэд олв.

Бүдүн күзүһән үзүлнөч,
Бүрү, туһлмудт деерлкнөч,
Эрвэхн юмнд өөлнөч,
Эмән эвртэ эрвлнөч.

Күүнэ таньдго бухла,
Кесгтән тиикд ноолдвч,
Зогс, болх гихлэ,
Зольвн нүдэр хэләнөч.

Хашаһас һарсн цагтан
Хальтрж унхан медхшч,
«Ха!» үкрч хээкртл
Хамаран одснчнь медгдхш.

— Болх, болх, медгдженэ
Бийим келж авбч,
Заңтаһан би меднэв,
Заагрж чадлго йовнав.

— Заңган медсн сэн
«Залу» чикрх йостач,
Хэлэж асрдг эздүдэн
Хээрлсн туста боллта,—

Тик тиигж келчкэд
Тиигэрэн теегүр ширтв.
Теңд бас талас
Таньдг залу аашна.

Эрнцн бухмудан тосад,
Энд хотынь белднэ.
Тевш комбикормар дүүрэд
Тедниг ирхинь күлэнэ.

Бүдүн малмуд асрлһн
Берк нэрн шинжтэ.
Бухмуд теегт өсклһн
Бийдэн зөв кавжрта.

Тохма нертэ бухмуд,
Төөлг махта үкрмүд
Тедниг хэрүлж өсклһн
Теегин үкрчирин авъяс.

Мал өскдг эрдм —
Мана өвкнрин эрдм.
Маш теегтән бөөһөтө,
Малын төр ханлата.

Кинэд, томжад өсксн,
Күмни тежэл болгсн
Бүдүн, үүрмг малмуднь
Бүл болһна теткүл.

Тежэл угаһар күн
Төрүц бээж чадшго.
Түүгән оньдинд ухалхан
Төрүц бичкдүд мартшго.

Мал өскхмн, малан,
Маш теегән байжахм
Тэрэ-темсэн элвжүлхмн,
Төрски теегән кеерүлхмн!